

Lokalredaktörer i Kristineberg: nr.1 1951, var Gurra Stenberg och Lage Karlsson

Med Gruvförvaltningens skyddsombud på studieresa i söderled.

Precis när Smältdegelnns förra nummer gick till om-brytning förelåg reseberättelsen klar. Sedan dess har det blivit nytt år och många har tagit del av skyddsombudens upplevelser, men till mera allmän kännedom må vi dock få framföra några glimtar.

Sedan 1946 har skyddsombuden inom förvaltningen varit ute och sett sig för, antingen norrut, söderut eller österut.

I november 1950 startade gruppen med ingenjör Sjöqvist som färdledare söderut på en veckolång färd. Första anhalt blev en norrländsk verkstadsindustri, Hägglund & Söner. Här hade vi god tid att ingående studera karosstillverkningens många skeden, en ur alla synpunkter intressant sak, och vid en sammankomst på eftermiddagen fingo vi tillfälle att utbyta erfarenheter och åsikter om olika säkerhetsproblem. Bl. a. diskutrades buller och svetsblänk.

Men färden gick vidare söderut. Med nattvila på

Studiegruppen på perrongen i Fagersta C. Fr. v. t. h.:
A. Bark, T. Sjöqvist, G. Brännström, I. Pettersson, T.
Ferm, G. Buvstedt och H. Laxåberg.

tåget kom vi helbrägda till Ludvika och ASEA, där vi lika välvilligt togs emot. ASEA:s stora komplex skulle ju ta dagar för att finkamma och dess säkerhetsingenjör hann väl bara visa det väsentligaste. Särskilt fäste vi oss vid de sociala åtgärder företaget går in för, speciellt då dess omsorg om ungdomen och dess lärlingsutbildning. Det senare en sak, som också utmärkte Hägglund & Söner. Olycksfallsfrekvensen vid båda företagen var också låg.

För att ombudens erfarenheter skulle bli så mångsidiga som möjligt passade vi på medan vi var i gammal bergslagsbygd att även besöka några gruvor. I Zinkgruvors gruva i Saxberget skedde vår första underjordsvisit och samvaron på kvällen präglades av den bästa kollegiala stämning, varvid gruvornas säkerhetsproblem dryftades och vi t. o. m. fingo avge kritik över vad vi iakttagit vid besöket på industrin. Ing. Sjöqvist lämnade också en redogörelse över säkerhetsarbetet inom Gruvförvaltningen.

Nästa dags besök i Stora Kopparbergs gruva i Blötberget styrkte oss i uppfattningen om bergshantering-

ens spridning både i rum och tid i dessa trakter. Ing. Enermalm redogjorde för den historiska bakgrunden till gruvan och från dess nyuppförda 66 m höga lave hade vi, trots dålig sikt, utblick över flere små nedlagda gruvor, där endast gamla varphögar vittnade om deras förekomst. I fjärran kunde också skönjas andra gruvföretags anläggningar. Osökt slog oss den tanken: "Hur ser det ut om 100 år från Bolidenanrikningsverkets 70 m höga lave?"

Tiden hastade, och enligt resplanen skulle vi nå Stockholm på kvällen. Vilket också lyckades. Fredagen den 10 hade anslagits åt besök på Luma, Denna industri, så olik vår egen, var högst intressant att bese. Särskilt träddragningen var märklig, men liksom hos förut besökta verkstadsindustrier, kom vi i stark kontakt med tempoarbetets struktur, och den häpnadsväckande rutin, precision och skicklighet, som blir följderna av det samma, men även dess tröstlösa monotoni. Luma hade också genom allehanda åtgärder sökt bryta enformigheten.

Vid en gemensam lunch diskuterades en hel del aktuella säkerhetsproblem, varvid bl. a. berylliumrisken kom på tal.

Eftermiddagen ägnades till slut åt besök på Tekniska museet och Arbetarskyddsutställningen.

Sammanfattningsvis kan sägas, att alla de nya intryck, som omedelbart trängde på, i viss mån överväldigade. Medan detaljerna ivrigt noterades i skyddsombudens anteckningsböcker och på så sätt förvaras för omsättning till egen fördel, kommer den stora, vidgade syn, de nya kontakter, som knutits, och den jämförelse, som göres, att undan för undan mogna och bära frukt. Enbart inblicken i modernt pulserande svenskt industri-liv torde ge ombuden den stimulans, som mången gång erfordras i deras dagliga skyddsarbete. Sedan bli förhållandena på den egna arbetsplatsen avgörande, om den egna yrkes stoltheten kan smitta av sig utåt. Det var icke utan att man märkte en tendens i den riktningen vid industribesöken. Sip.

Metallpriserna den 2 mars 1951.

Noteringar i kronor per kg och ton

M e t a l l		London	New York	New York 1/3 1950
Guld	kg	5781	5829	5829
Silver	kg	152	150	122
Koppar	ton		2800	2110
Bly	ton		2200	1310
Zink	ton		2960	1060

Anm. Noteringarna äro delvis nominella, enär fri handel i metaller knappast förekommer.

**Har strävandena till större samförstånd mellan
företag och anställda lett till
några resultat?**

Alltjämt och sannolikt för lång tid framöver skall det finnas ett flertal anställda vid varje arbetsplats, som av olika anledningar vägrar erkänna att samförståndssträvandena, som bedrivs bl. a. via företagsnämnderna, leder till några synbara resultat. Hur det förhåller sig på företagarsidan, är av naturliga skäl mera svårbedömligt, men antagligen finnes även på den kanten både negativa och positiva inställningar.

Anledningarna till att betydande grupper anställda icke upptäcker något resultat av det organiserade samarbetet, är svårt att ge en definition på, som täcker hela orsakssammanhanget. Men det ligger dock när-

måst till hands att antaga, att de många gånger ringaktande omdömen, som uttalas, ytterst beror på bristande kännedom om den verksamhet, som kritiseras. Alla kan givetvis inte ingå i exempelvis företagsnämnden eller fackföreningsstyrelsen. Som följd därav anser många det bekvämast att ägna så lite intresse som möjligt åt att göra klart för sig, vilka möjligheter, som föreligger att förverkliga de olika önskemålen. Baksidan av denna lidelsefria andliga neutralitet tar sig ofta uttryck, som kan innefattas i begreppet "kverulanter", personer, som ständigt misstänkliggöra allt och alla, utom den egna förträffligheten förstås, och som alltid komma med mer eller mindre förtäckta insinuationer om vilka kvalificerade uslingar alla dom är, som valts att sköta de olika uppgifter, som måste skötas, om arbets- och samhällslivet överhuvud taget skall fungera. Någon andel uti att ingenting är, som det borde vara, vill dessa levande lexikon i regel icke erkänna. Hur välgörande skulle det inte vara om vederbörande utövade lite självkontroll emellanåt och ställde det egna, låt vara redan fullkomliga lilla jaget den frågan: Förfogar jag över de vidgade kunskaper och erfarenheter, som måste besittas, för att jag med framgång skall kunna utföra den eller den uppgiften på ett mera tillfredsställande sätt än han eller hon? Blir svaret tvekan kan självrannsakningen lämpligen fortsätta med frågan: Vari består resultatet av mina insatser? Gagnas egna eller andras intressen med att under sådana förhållanden fortsätta den osakliga kritiken och misstänkliggörandet av vad han eller hon företar sig? Det uppriktiga svaret härpå kan näppeligen bli mer än ett, ett Nej!

I det läget vore nog på sin plats om den gamla och goda levnadsregeln beaktades, som säger: "Man har icke rättighet att fordra av andra det man inte förmår göra bättre själv". Den omständigheten att ett flertal personer måste väljas till att handlägga vissa gemensamma spørsmål berättigar på intet sätt att ställa fordringar om ofelbarhet på de valda! Att en person väljs för att företräda en viss grupp el. dyl. är inte liktydigt med att personen därigenom gratis och franko även erhåller förmåga, som motsvarar förtroendet. Erforderlig kompetens bör om möjligt hava förvärvats i förväg, vilket låter sig göra genom bedrivandet av målmedvetet studiearbete m. m. Den som inte tillräckligt beaktar, att det inom alla områden är säkrast att lära sig krypa innan man kan gå, saknar sannolikt förmågan att göra det erkännandet, att det trots allt går framåt, låt vara att det inte går så fort.

Nämndverksamheten är som bekant relativt ung och säkerligen behövs det år av erfarenheter, innan verksamheten mognat, så att den i den praktiska tillämpningen tillfredsställer de högst ställda anspråken. Men början är alltid svårast!

Att vissa resultat låter vänta på sig fast förslagen väckts, skall inte bestridas. Det finns heller ingen anledning sticka under stolen med att skulden härför inte rimligen kan läggas på de anställdas representanter. Tendensen är nog att förslag som snabbt leder till metodförbättringar och besparingar av olika slag, omfattas med större iver och intresse av företagsledningen, än t. ex. kostnadskrävande anordningar för trivsel och trevnad. Men för den delen saknas anledning att låta hoppet fara och att inte erkänna, att resultat har uppnåtts.

H. L i n d s t r ö m.